

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

• • • • •

معرفی کتاب
جنگ سهراب

جنگ سهراپ / ترجمه و تحقیق دکتر محمد مهدی خرمی و دکتر پری شیرازی – آمریکا : مزدا، ۲۰۰۸.

جنگ سهراپ (گفتمان های متنازع در ادبیات داستانی معاصر فارسی) مجموعه ای از نه داستان و یک فیلم نامه است که به انتخاب و ترجمه‌ی دکتر محمد مهدی خرمی استاد زبان و ادبیات فارسی و تطبیقی داتشگاه نیویورک و با همکاری دکتر پری شیرازی به تازه‌گی منتشر شده است. این کتاب اولین مجموعه از سری ترجمه‌هایی است که تحت نظر مرکز مطالعات فارسی دانشگاه کالیفرنیا در ایرواین ارائه شده است. هدف اصلی گردانندگان این پژوهه معرفی روایت‌ها و صدای‌های مختلف و متعدد ادبیات داستانی معاصر فارسی است که دگرگونی های اجتماعی را با روایت‌های متعدد از طریق صدای‌های متفاوت در چهارچوب اشکال و ساختارهای مختلف ارائه کرده‌اند. و تصویری پولوفونیک از چهره‌ی آثار داستانی ایران به وجود آورده‌اند.

کتاب جنگ سهراپ در شرایطی انتشار یافته که طی سال‌های گذشته به گونه‌ای کاملاً برنامه ریزی شده، تلاش همه جانبه‌ای برای جلوگیری از حضور بسیاری از صدایها و روایت‌های ادبی ایران انجام گرفته و مقبالاً به اشاعه‌ی آثاری خاص و تبلیغی پرداخته شده است. در این راستا علاوه بر گفتمان مسلط، عوامل بازدارنده‌ی دیگری نیز وجود دارند که از آن میان می‌توان به عملکرد برخی از ناشران ایرانی اشاره کرد که به دلایل متعددی از جمله برخی وابستگی‌ها، کوته نظری‌ها، تمایلات مادی و عدم درک صحیح از حوزه‌های فرهنگی هنری سعی دارند تا در این آشفته بازار بدون در نظر گرفتن قوانین چاپ و نشر با تخریب ذهنیت ناشران خارجی بر مشکلات محققان خارج از کشور بیفزایند و از طریق دلسرب کردن

ناشران خارجی مانع فعالیت مترجمان و محققان این صداها شوند و خواسته یا ناخواسته لطمه به آثار نویسنده‌گانی وارد کنند که از تایید، تشویق و حمایت دولتی برخوردار نبوده‌اند.

در این میان نقش گه گاه مخرب بازار کشورهای میزبان را هم نمی‌توان نادیده گرفت. بازاری که در بسیاری از موارد با پیش زمینه‌ای از قبل تعیین شده بر این باور است که: آثار ادبی کشورهای جهان سوم تمثیل‌های ملی اند که وظیفه ای جز بازتاب مستقیم شرایط اجتماعی و فرهنگی این جوامع ندارند. و این طرز تفکر انتظار خاصی را در جوامع میزبان در مورد آثار خلق شده در کشورهای «جنوب» به وجود آورده است. آن چنان که عملأ فضای چندانی برای ارائه‌ی آثاری که با این انتظارات خوانایی ندارند باقی نمی‌گذارد.

دکتر محمد مهدی خرمی که در ادبیات جدی ایران نامی آشناست این بار تلاش خود را صرف پرداختن به گفتمان‌های متنازع در ادبیات داستانی معاصر فارسی کرده است. گفتمان‌هایی که به خاطر ناسازگاری شان با گفتمان مسلط و مشکلات دیگر نادیده گرفته شده اند. خرمی عنصر ادبیت را مهم ترین مؤلفه ای می‌داند که در انتخاب این آثار نقش داشته است. در عین حال از نظر او محوری که حضور این نوشته‌ها را در کنار یکدیگر تعیین می‌کند، نقشی است که هریک از این آثار و آثار مشابه در خلق و ایجاد روایت‌ها و گفتمان‌های متنازع ادبی داشته اند. خرمی در چند سال گذشته فعالیت‌های تحقیقی خود را معطوف به این زمینه کرده است. و امید دارد که انتشار مجموعه‌ی جنگ سهراب که با همکاری مرکز مطالعات دانشگاه کالیفرنیا و انتشارات مزدا منتشر شده است، عامل ایجاد رابطه با نوشته‌های تحقیقی آینده باشد. مجموعه‌ی جنگ سهراب شامل مطالب زیر است:

محمد مهدی خرمی

- ۱- مقدمه
 - ۲- مونس و مردخاری
 - ۳- تپه‌های کبود
 - ۴- «زنگ پاره کنم سینه‌ی سهراب را»
 - ۵- صبح، ساعت هشت و نیم
 - ۶- داماد کابل
 - ۷- رنگ آتش نیمروزی
- رضا جولایی
 - رضا جولایی
 - فرخنده حاجی زاده
 - مرجان ریاحی
 - محمد آصف سلطان زاده
 - شهریار مندنی پور

بیژن نجدی	۸- کشتزار استخوان های سهراب
(دوایت دوم داستان شب سهراب کشان)
بیژن نجدی	۹- شب سهراب کشان
بهرام صادقی	۱۰- سراسر خادمه
بهرام بیضایی	۱۱- دیباچه ای نوین شاهنامه (فیلمنامه)

